

Dret Civil III

Codi: 102239

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Susana Navas Navarro

Correu electrònic: Susana.Navas@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Mariona Torra Cot

Lorenzo Prats Albentosa

Carmen Núñez

Cristina Alonso Suárez

Olga Villagrasa Aguilar

Santiago Robert Guillen

Prerequisits

Per a un bon seguiment del curs de Dret civil III és necessari un bon coneixement de les bases del Dret romà, del Dret civil I i del Dret civil II. Pertinent també és el correcte ús de la terminologia jurídica.

Objectius

Dret civil III és una assignatura que s'imparteix al segon quadrimestre del segon any. Es tracta d'una assignatura que serveix per tal que l'alumne adquireixi nocions bàsiques en seu de dret de contractes, per tant, és una matèria essencial dins del Grau. Així, el Dret civil III té la utilitat acadèmica d'obrir els conceptes generals en dret de contractes que després seran desenvolupats en les diverses assignatures a càrrec de la unitat de Dret civil i especialment en les assignatures optatives proposades per aquesta unitat. En aquest sentit, el Dret civil III és la base a partir de la qual es desenvoluparà, d'una banda, el Dret civil IV i, d'altra banda, les assignatures optatives: Dret de família, Dret de successions, Dret de menors, Responsabilitat civil, Dret del consum. A més a més, aquesta aportació formativa tindrà una incidència molt important en altres assignatures del Grau.

El Dret civil III pretén de l'estudiant l'assoliment de diversos objectius entre els quals destaquen particularment:

- Identificar els conceptes fonamentals de la teoria general del contracte i els contractes en particular.
- Diferenciar entre les diverses relacions jurídiques contractuals en l'àmbit del Dret civil patrimonial.
- Comprendre els elements bàsics del Dret de contractes i connectar-los amb el dret d'obligacions.

Competències

- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Buscar, interpretar i aplicar normes jurídiques, argumentant cada un d'aquests assumptes.
- Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
- Contextualitzar les diferents formes de creació del dret en la seva evolució històrica i en la seva realitat actual.
- Defensar oralment de forma clara i estructurada les idees, els treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Demostrar que es té una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Identificar els conflictes d'interessos subjacents en litigis i casos reals.
- Incorporar els mecanismes necessaris per conèixer, valorar i aplicar les reformes legislatives així com per seguir els canvis que es produeixen en una determinada matèria.
- Planificar i organitzar: gestió del temps, dels recursos, etc.
- Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
- Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els conceptes fonamentals del dret civil.
2. Analitzar les institucions pròpies del dret patrimonial.
3. Aplicar els conceptes de manera transversal en les diverses matèries que compreses en el dret civil a partir de la jurisprudència emanada dels diferents òrgans jurisdiccionals.
4. Aplicar els coneixements adquirits en l'elaboració de documents que reflecteixin determinats interessos jurídics.
5. Aplicar estratègies comunicatives per identificar i exposar conflictes de caràcter jurídic en els diversos àmbits del dret civil, civil familiar, de successions, de consum, de menors, de responsabilitat civil.
6. Aplicar estratègies per a produir textos escrits i orals en els diversos àmbits del dret civil.
7. Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
8. Contextualitzar les formes de creació del dret en l'àmbit patrimonial.
9. Defensar oralment de forma clara i estructurada les idees, els treballs, informes, escrits i dictàmens.
10. Definir els conceptes europeus i internacionals en matèria d'igualtat.
11. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
12. Distingir el context sociojurídic de les diverses institucions civils.
13. Elaborar informes sobre els nous canvis legals.
14. Exposar oralment, amb un discurs crític, les reformes de les institucions civils.
15. Identificar els conflictes d'interessos que pretén resoldre el legislador quan elabora normes civils.
16. Interpretar críticament els fonaments del dret civil.
17. Planificar i organitzar: gestió del temps, dels recursos, etc.
18. Produir textos orals en els diversos àmbits del dret civil, en què es demostrin capacitats comunicatives específiques.
19. Produir textos orals i escrits en els quals sigui present el discurs igualitari.
20. Produir textos orals i escrits exposant punts de vista propis que incideixin en les institucions juridicocivils.
21. Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
22. Redactar textos escrits (contractes, testaments).
23. Resoldre interferències entre els diferents interessos en conflicte presents en les normes civils.
24. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
25. Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
26. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.

Continguts

TEORIA GENERAL DEL CONTRACTE

TEMA 1. L'AUTONOMIA PRIVADA. EL CONTRACTE I ELS SEUS ELEMENTS

1. Fets i actes jurídics. La declaració de voluntat. El valor jurídic del silenci
2. L'autonomia privada: límits i atipicitat. El principi de no discriminació
3. El contracte:
  - 3.1. Concepte i característiques.
  - 3.2. Els "contractes de consum". Concepte de "consumidor i usuari"
4. Els elements del contracte:
  - 4.1. El consentiment: concepte i requisits
  - 4.2. L'objecte: concepte i requisits
  - 4.3. La causa: concepte, classes i efectes
5. La forma:
  - 5.1. El principi espiritualista i classes de formes
  - 5.2. Document electrònic. Principi d'equivalència funcional

TEMA 2. LA FORMACIÓ DEL CONTRACTE

1. Deures i responsabilitat precontractual:
  - 1.1. Deures d'informació. La forma en els contractes de consum
  - 1.2. Correcció d'errors
  - 1.3. Tractes preliminars: deure de confidencialitat i principi de bona fe
2. Formació del contracte:
  - 2.1. L'oferta del contracte: concepte, contingut. Pràctiques comercials deslleials. Valor jurídic de la publicitat. Revocació de l'oferta
  - 2.2. L'acceptació: concepte, requisits, el termini per emetre l'acceptació. Acceptació modificada
  - 2.3. La perfecció del contracte: moment. Contractació a distància
  - 2.4. La formació del contracte per mitjans electrònics. La llei 34/2002 d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació i comerç electrònic
3. El precontracte: configuració jurídica

TEMA 3. PRINCIPI DE TRANSPARÈNCIA. LES CONDICIONS GENERALS, LES CLÀUSULES ABUSIVES I LA INTERPRETACIÓ DEL CONTRACTE

1. La contractació en sèrie. Configuració i caracterització
2. Condicions generals de la contractació. Concepte. Control d'incorporació i de contingut. Efectes jurídics
3. Clàusules abusives. Concepte. Elements essencials i accidentals. Control d'incorporació i de contingut. Efectes jurídics. Interpretació del dret nacional conforme al dret i jurisprudència europeus
4. La interpretació i la integració del contracte:
  - 4.1. Canons hermenèutics
  - 4.2. La integració del contracte
5. Registre de condicions generals de la contractació. Efectes jurídics derivats de la inscripció de sentències.

TEMA 4. LA FORMACIÓ IRREGULAR DEL CONTRACTE

1. La falta absoluta de consentiment:
  - 1.1. El dissens
  - 1.2. La declaració iocandi causa
  - 1.3. La reserva mental
2. La simulació: elements i classes. Conseqüències jurídiques
3. Els vicis del consentiment: caracterització
  - 3.1. La declaració sense llibertat: violència i intimidació
  - 3.2. L'error en la formació del consentiment: tipus i requisits
  - 3.3. El dol: concepte, classes i règim jurídic

TEMA 5. L'EFICÀCIA I LA MODIFICACIÓ DEL CONTRACTE

1. L'eficàcia contractual
  - 1.1. L'eficàcia contractual típica
  - 1.2. L'eficàcia respecte a tercers: anàlisi dels diferents supòsits i dels seus efectes jurídics
  - 1.3. El contracte fiduciari: concepte, classes i efectes jurídics
  - 1.4. El contracte indirecte: concepte i efectes jurídics
2. La modificació del contracte:
  - 2.1. La modificació per alteració de les circumstàncies.
  - 2.2. La cessió del contracte
  - 2.3. El subcontracte

TEMA 6. LA INEFICÀCIA I LA INVALIDESA

1. La invalidesa i la ineficàcia: precisions conceptuals. La inexistència
2. La nul·litat:
  - 2.1. Concepte i causes
  - 2.2. L'acció de nul·litat
  - 2.3. Efectes. La nul·litat parcial
  - 2.4. La conversió i la convalidació
3. L'anul·labilitat:
  - 3.1. Concepte i causes
  - 3.2. L'acció d'impugnació
  - 3.3. La confirmació
4. L'avantatge injust i la lesió en més de la meitat. Concepte i règim jurídic

TEMA 7. LA REPRESENTACIÓ I LA GESTIÓ DE NEGOCIS ALIENS

1. La representació en general: concepte, classes.
2. La representació voluntària i contracte de mandat:
  - 2.1. El negoci representatiu
  - 2.2. El poder: concepte, el negoci d'apoderament; extensió del poder
  - 2.3. Exercici del poder. Extinció
3. La gestió de negocis aliens: concepte i règim jurídic

ELS CONTRACTES EN PARTICULAR

TEMA 8. CONTRACTE DE COMPRA-VENDA

1. La compra-venda: concepte i caràcters. Compra-venda civil, mercantil, de consum. Subjectes i capacitat. Prohibicions de comprar
2. Objecte: la cosa i el preu. La venda de béns futurs
3. La venda de béns aliens: règim jurídic. La pluralitat de vendes d'un mateix bé
4. Obligacions del venedor:
  - 4.1. Lliurament de la cosa: lloc, forma, termini, despeses
  - 4.2. L'obligació de conformitat de la cosa i inexistència de drets de tercers
5. Obligacions del comprador:
  - 5.1. Pagament. L'ajornament del pagament i les garanties
  - 5.2. El pacte de reserva de domini i de condició resolutòria
6. Transmissió dels riscos
7. Compra-venda a carta de gràcia. La venda en garantia
8. La venda de béns mobles a termini

TEMA 9. CONTRACTE DE PERMUTA I CONTRACTE DE CESSIÓ DE FINCA

1. La permuta:
  - 1.1. Concepte i caràcters
  - 1.2. Obligacions de les parts: evicció i vicis ocults
2. La cessió de finca o edificabilitat a canvi de construcció futura:
  - 2.1. Concepte i configuració
  - 2.2. Objecte del contracte: la finca, la edificabilitat i l'obra futur
  - 2.3. Contingut del contracte

- 2.4.El règim de l'incompliment
- 2.5.Garanties i extinció

TEMA 10. CONTRACTE D'ARRENDAMENT DE COSES

- 1. Arrendament de coses: concepte, tipus i caracterització
  - 1.1. Requisits de l'objecte: la cosa i el preu
  - 1.2. Contingut del contracte. Durada i extinció
- 2. El règim jurídic dels arrendaments urbans: La Llei 29/1994, de 24 de novembre
  - 2.1. Arrendament de l'habitatge:
    - 2.1.1. Concepte, renda i durada del contracte
    - 2.1.2. Drets i deures de les parts
    - 2.1.3. Crisi matrimonial o de la convivència estable i arrendament
    - 2.1.4. Suspensió, resolució i extinció. Causes. Subrogació en l'arrendament
  - 2.2. Arrendament d'us diferent a l'habitatge

TEMA 11. DE L'ARRENDAMENT D'OBRES O SERVEIS AL CONTRACTE D'OBRES I AL CONTRACTE DE SERVEIS

- 1. El contracte genèric de serveis en el Codi Civil:
  - 1.1. Concepte i objecte. Durada del contracte
  - 1.2. Drets i deures de les parts
  - 1.3. Extinció del contracte
- 2. El contracte de dipòsit com a contracte de serveis:
  - 2.1. Concepte i classes
  - 2.2. Obligacions i deures de les parts
  - 2.3. Extinció del contracte
- 3. El contracte d'obres. Règim jurídic
  - 3.1. Concepte i objecte
  - 3.2. Drets i deures de les parts. Els riscos
  - 3.3. Extinció del contracte
  - 3.4. Responsabilitat decennal. Referència a la Llei 38/1999, de 5 de novembre d'ordenació de l'edificació
- 4. El contracte d'aliments. Concepte i règim jurídic

TEMA 12. CONTRACTE DE SOCIETAT

- 1. El contracte de societat i la persona jurídica
  - 1.1. Concepte i classes de societats:
    - 1.1.1. Societat universal i societat particular
    - 1.1.2. Societat civil i societat mercantil
  - 1.2. Administració de la societat. Els deutes socials

TEMA 13. CONTRACTES DE PRÉSTEC I FINANÇAMENT

- 1. El préstec-comodat. Règim jurídic
- 2. Els contractes de finançament. Informació precontractual. Fitxes FIPRE, FIPER i FEIN. Normativa nacional i europea
  - 2.1. El préstec-mutu. Règim jurídic
    - 2.1.1. Concepte, subjectes i objecte
    - 2.1.2. Drets i deures de les parts. Interessos lleonins i abusius. Aplicació de les normes protectores dels consumidors. Lajurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i del Tribunal Suprem
  - 2.2. Contractació del crèdit immobiliari. Les pràctiques bancàries vinculades o combinades. Nocions bàsiques
  - 2.3. Règim jurídic del finançament participatiu o crowdfunding. Introducció a la Llei 5/2015 de 27 d'abril , de foment del finançament empresarial
  - 2.4. El crèdit al consum. La Llei 16/2011 de 24 de juny, de contractes de crèdit al consum
    - 2.4.1. Àmbit d'aplicació objectiu i subjectiu. Supòsits
    - 2.4.2. Informació precontractual. Drets i deures de les parts
    - 2.4.3. Els contractes vinculats. Règim jurídic i oposabilitat d'excepcions
  - 2.5. L'arrendament financer o leasing: concepte, classes. El renting

TEMA 14. CONTRACTES ALEATORIS

1. Els contractes aleatoris: concepte, l'alea o "sort". Configuració jurídica
2. El contracte de joc i aposta. Règim del joc i aposta protegit. El joc i aposta prohibit
3. La renda vitalícia: concepte. Contingut i règim jurídic

5. Pensions periòdiques. El violari
4. Introducció al contracte d'assegurança

TEMA 15. CONTRACTES DIRIGITS A LA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

1. La transacció:
  - 1.1. Concepte, caràcters i classes
  - 1.2. Subjectes, objecte i forma de la transacció
  - 1.3. Efectes
2. L'arbitratge. Llei 60/2003 de 23 de desembre
  - 2.1. El conveni arbitral: objecte i contingut
  - 2.2. Els àrbitres.
  - 2.3. El laude arbitral
3. El contracte de mediació: règim jurídic. Introducció a la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.

Metodologia

El procés d'aprenentatge té com a base el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant, essent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca subministrant-li informació i mostrant-li les fonts on es pot aconseguir.

El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es fonamenta en les següents activitats:

1. Activitats dirigides:

1.1 Classes magistrals: on l'estudiant assoleix les bases conceptuals de la matèria i seu el marc jurídic normatiu i jurisprudencial. Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com un mètode fonamentalment unidireccional de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

1.2. Classes pràctiques: on els estudiants analitzen i resolen juntament amb el professor casos pràctics prèviament elaborats. En supòsits concrets, els casos s'elaboraran a classe. La base del treball pràctic és la comprensió i aplicació crítica de la normativa i jurisprudència relacionades amb el contingut essencial explicat a les classes teòriques.

2. Activitats supervisades:

Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en l'aula, amb la supervisió i suport del professor. Es tracta de l'elaboració d'algun supòsit pràctic en l'aula, estudi i discussió oral de textos jurídics, bé de la realització d'esquemes d'alguns epígrafs de l'assignatura, de l'elaboració d'un glossari de conceptes. El contingut concret d'aquestes activitats el determinarà el professor de cada grup.

3. Activitats autònomes:

3.1. Elaboració de documents: es tracta de documents de les activitats pràctiques que seran lliurades i analitzades a l'aula (vegeu 1.2). Es pot tractar de casos pràctics proposats amb l'antelació suficient pel professor extrets de sentències dels tribunals. També es proposa com activitat autònoma un examen parcial, la forma concreta del qual la determinarà cada professor en el seu grup.

3.2. Cerca de bibliografia i jurisprudència instrumental per a la resolució dels casos pràctics i la preparació de l'examen. En algun o alguns casos els estudiants hauran de fer la cerca de la documentació de forma autònoma.

3.3. Lectura comprensiva de textos jurídics: Els textos jurídics poden ser sentències, normes articles de revista o monografies, a més del manual o dels manuals recomanats. El tipus de text jurídic concret es determinarà per cada professor segons el seu grup.

Part del material jurídic a disposició de l'estudiant es lliurarà mitjançant el campus virtual.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
classes magistrals	27	1,08	1, 4, 9, 10, 13, 18, 20, 21, 25
classes pràctiques	10,5	0,42	1, 4, 7, 10, 11, 21, 22
Tipus: Supervisades			
elaboració d'algun supòsit a l'aula	7,5	0,3	7, 9, 21
Tipus: Autònomes			
cerca de bibliografia i jurisprudència	10	0,4	9, 17
estudi	43	1,72	5, 6, 9, 11, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 25
examen parcial	2	0,08	1, 3, 4, 9, 11, 13, 17, 20, 21, 22
lectura textos jurídics	30	1,2	9, 21
redacció de treballs	20	0,8	6, 7, 8, 11, 16, 18, 19, 21

Avaluació

SISTEMA D'AVUACIÓ DE L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES I SISTEMA DE QUALIFICACIONS

SISTEMA D'AVUACIÓ I DE QUALIFICACIÓ ORDINARI:

1.1. Avaluació continuada:

El professor de cada grup proposarà a l'inici del curs les activitats que consideri pertinents a efectes de l'avaluació continuada. A tall d'exemple es pot tractar de:

- fer proves de coneixements teòrics (escrites/orals) al llarg del curs
- aplicació pràctica de conceptes teòrics (casos pràctics, glossaris, esquemes, etc...)
- comentaris de sentències, redacció de documents

1.2. Examen final:

Tots els alumnes hagin superat o no l'avaluació continuada PODEN ACCEDIR a l'examen final. El tipus concret d'examen (oral, escrit, desenvolupament de preguntes, multiple choice, etc...) serà determinat per l'equip docent. Els estudiants s'examinen del programa de l'assignatura.

1.3. Qualificació de l'assignatura amb el sistema d'avaluació

La puntuació obtinguda en l'avaluació continuada tindrà un valor del 30% de la qualificació de l'assignatura. La puntuació de l'examen tindrà un valor del 70% de la qualificació de l'assignatura.

nota de l'avaluació continuada: l'obtinguda o bé 0 si no s'ha fet.

nota de l'examen final: l'obtinguda a l'examen

L'assignatura s'aprovarà amb l'obtenció d'un mínim de 5 sobre 10, d'acord amb els percentatges establerts.

SISTEMA D'AVALUACIÓ I DE RE-AVALUACIÓ: per accedir a la re-avaluació s'ha d'obtenir una nota mínima de 3 sobre 10 entre la nota de l'avaluació continuada i l'examen final. Els alumnes s'examinen del programa de l'assignatura.

L'assignatura s'aprovarà amb l'obtenció d'un mínim de 5 sobre 10, d'acord amb els percentatges establerts. La nota serà l'obtinguda en la re-avaluació en cas de presentar-se.

3. CONVOCATÒRIES

L'establert a la normativa.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
examn final ordinari	70 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26
prova coneixements teòrics + casos+ activitats proposades	30 %	0	0	4, 6, 9, 10, 11, 13, 17, 18, 20, 21, 24
re-avaluació	70%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26

Bibliografia

Bibliografia general:

Manuais:

1. Elementos de derecho civil, Derecho de contratos, J. L. Lacruz Berdejo et alii, Dykinson, 2013.
2. Derecho de contratos, Ángel Carrasco Perera, Aranzadi, Navarra, 2010.
3. Fundamentos de Derecho civil patrimonial, Luis Díez-Picazo, T. I, 6ª edic, Thomsom, Aranzadi, Pamplona, 2008.
4. Estudios sobre el contrato, María del Carmen Gete-Alonso, Atelier, Barcelona, 2009.
5. Curso de Derecho Civil II, Martínez de Aguirre Aldaz, Carlos, de Pablo Contreras, Pedro, Pérez Álvarez, Miguel Ángel, Parra Lucán, María Ángeles, Colex, Madrid, 2014
- 6.-Sobre contractació per mitjans electrònics, crowdfunding..etc: Mercado digital : principios y reglas jurídicas / Susana Navas Navarro, Sandra Camacho Clavijo, Editor:Valencia : Tirant lo Blanch, 2016

Comentaris:

1. Comentario al Código civil, Andrés Domínguez Luelmo (dir.), Lex Nova, Valladolid, 2010.

2. Comentario al Código Civil y Compilaciones Forales, Manuel Albaladejo García /Silvia Díaz Alabart (dirs.), EDERSA, Madrid, 1979-2000.

3. Comentari al Llibre I del Dret civil de Catalunya, Antoni Vaquer /Albert Lamarca (eds.), Atelier, Barcelona, 2012.

Bibliografia específica activitats avaluables:

- La bibliografia per les classes pràctiques la donarà el professor de cada grup en funció dels casos pràctics que es resolen.

- Els textos jurídics per l'elaboració de documents i per presentació/discussió oral seran indicats pel professor decada grup.

Normativa:

- Código civil

- Codi civil de Catalunya i legislació complementària

Enllaços web:

www.mjusticia.es. Ministeri de Justícia.

www20.gencat.cat/portal/site/justicia. Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

www.indret.com. Revista per l'anàlisi del dret.

www.westlaw.es. Base de dades de legislació i jurisprudència.

www.civil.udg.es/norma civil. Base de dades de la unitat de dret civil de la Universitat de Girona.